

GAZETA

FRANCOSELEVANESE.

Gazeta are de doi ori, adica: Martea si Sambata.
 Este data pe septemna, adica: Mercuriu. Pretin-
 ra este pe unu anu 10 f. m. e.; pe diametate
 unu 5 f. in lustru Monarhiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe unu Sem. si pe unu anu
 intregu 14 f. m. e. Se pronumera la tote poste.
 imperatozei, cum si la toti cunoscutii nostri DD. cor-
 respondintii. Pentru serie „polita“ se coru 4 cr. m. e.

Monarchia austriaca.

TRANSILVANIA

Blasina, 22. Optobre s. v. 1854.

Dupa cumu se scie din Gazeta bisericésca magiara, „Religio in Roma se va tienea in luna lui Decembre a. c. unu sinodu mare, in care se va pronuncia cea fara macula si ne intinata conceptiune a prea santei de Dumnedieu Nascatozei si pururea Vergurei Marii. —

Spre acestu scopu prea fericitul patriarcu alu Romei, dupa drepturile santitului seu scaunu Apostolicu si patriarcicu, au invitatu la conciliulu acesta — prin o enciclica, — pe toti metropolitii si episcopii lunei catolice, si deosebitu ar' dori, ca sa se represente in acelu sinodu besericele tuturor natiuniloru tienetore de credintia catolica. —

Diu acesta cauza au trimisu invitatiuni osebite pela multi mitropoli si archi-episcopi, intre cari se afla si Escelentia Sa non demitulu nostru mitropoli alu Belgradului Alexandru St. Siuluti u, pe care deschilintu s'au induratu prea fericitul patriarcu alu Romei, prin nunciulu apostolicu din Viena si cardinalele Eminentia Sa Michaela Viale Praela in 10. Optombre a. c., la acela conciliu din Roma, cu aceea declaratiune alu invita, ca daca va fi convinsu scaunulu apostolicu, ca va merge, si cu cate persoane? se va ingriji si pentru ospitiulu mitropolitulu nostru, si al suitei lui, precumu si a celoralalti mitropolitii deosebitu invitati de patriarculu. —

Prea frumosu, prea bunu si pentru religiunea si natiunea nostra prea onorabile si maretu lucru ar' fi fostu, daca pe Escel. Sa mitropolitulu nostru lu erta cercustarile a pute lua parte la acelu conciliu, care va fi generale; pentruca de 4 sute ani, dela conciliulu Florentinu — in care au luat parte mare si laudabile forte mitropolitulu romanu alu Moldovei — nu scimu se fie fostu de facia la altu conciliu dupa aceea mitropoli seu episcopu romanescu. —

Inse fiindu tempulu intardiatu si pornitu spre érna, afara de aceea schimbarea sanetatei anca nu l'au ertatu se mérga in capulu érnei pe unu drumu asia lungu ca de 300 miluri; ensa votulu seu si l'au trimisu pe calea sa la acestu conciliu in scrisu, si asia totusi prin scrisore si votu ex distanti anca va lua parte. —

Era aceea, pentru natiunea si religiunea nostra remane de a pururea lucru de mare distinctiune si onóre, aratatu de catra scaunulu apostolicu din Roma ca intre acei mitropoli, pe cari prea fericitul patriarcu alu Romei, s'au induratu osebitu ai invita, e respectatu si numeratu si mitropolitulu nostru celu nou, carei o dovada, ca precumu relegiunea si beserica nostra cu intreaga natiune romana, asia si person'a mitropolitulu nostru in antea sraunulu apostolicu se bucura de o deosebita distinctiune si consideratiune, care pentru noi toti, e lucru prea inbucuratori. —

Pecica romana, 30. Septembre a. c.

(Capetu)

Ceva sa dica dara leptoriulu, pipaindu si judecandu bine ceea atinsa hotarire? Firése ca: buna numai debue sa fie statornica si asi aiba valoarea sua nesmintita intru intregulu sau intielesu. — Inse ore staruitusan ca acesta otarire sa se respecteze si sa se urmeze nevatamata?

Responsulu va fi: ba nu; ci Domnii preoti sau incumatatu de 3 ori, in 3 meretie serbatori, in care multimea poporului nice ca incape in beserica, neinpartasindu fapta nice cu antenorii comunitatei carii, pana la efeptuirea atinsei determinatiuni, grele ostenele au pur-

tafu — sau incumatatu dien incatu unu preotu statoriu de a dreptu pontificaltului ori si ce au cadiutu pe dinsulu din servitulu dumnediescu; spre rusinarea si totala bajocura a celoru dela care traiesce, au popatu (slugitu) serbesce, puindu fara de temere si crutiare hotarirea consistoriala subtu pacatoasale suale picioare. —

Dupa ce inse intrebatu fiindu acelu preotu cu cuvenita onoare de mai multi individi, ca pentru ce face acesta rusinoasa calcare de lege lege, respunde, ca are instructiune dela episcopu ca sa scrieasca si serbesce; inse nu inscriu fara numai cu gura. — Si nu vrea a sci, ca „verba volant scripta manent“. — Noi a credere uici cumu putemu raspunderei preotulu, pentru ca M. S. episcopulu Aradului noaz asiediatu o data inscriu. si au datu sa se esecutedia sentintia; si au primitu de mai multe ori multamirea numerosulu si evlaviosulu poporu romanu, iusocita de indestulare; apoi cumu ar face contra numai pentru doue trei persoane nepaciuitoare. —

Cu tote acestea nu scimu cumu si ce, pentruca la anatarile asteru — prin capii comunitatei, a'aru si pusu la cale vreo mesura de infrenare pentru acei preoti fora respectu catra mai marele seu. — Ei dara comunitatea astufeliu de calcari de lege le va aterne si mai susu, colo la parintele dreptatei, si deadreptulu la innaltulu seu ministeriu, unde nedreptatea si faciarnicia iubitoriloru de certe preoti Pecicani se pote descoperi si lecu prin tragere la raspundere, ca pe calea consistoriulu, atari preoti, cari de ar' fi in tota diu'a numai nascere, inviere, si inaltiare, totu numai asia ar' sci a dori a face, nu se voru pedepsi; eara veru o invatiaturica catu de simpla la unu poporu de siepte mii suflete. numeratoriu, nice sei puna pe focu, nu credu ca ar' rumega macaru sei dure viati'a cente de ani. —

Dar' la Invierea Domnului sa intimpla o hebeucia ne mai audita intre crescinii nostrii, ad. Dumineca desu de diminetia, candu e in datina a sa tienea maretia Inviere a mantuitorulu Cristosu, in locu de icoana invierei, evangeliu, si cruce, au scosu amaritii de preoti icoana inmormantarei, tienenduo toti trei, fiesce care de unu cornu, si cantandu cu totii, precumu scolarii si toate intielegintia de facia Invierea, si, incungiurandu beserica pana a treia ora, dederu de veste, candu era sa se cante „Cristosu au inviatu“ etc. ca nu e icoana invierei si afumatoarea, trimitiendu inse pe svatu besericei dupa atinsele instrumente, sufulcara in vederea tutoru icoana inmormantarei sub mantela. Si asia ca nu la alte beserici facura a doa inmormantare. —

Aceste te rogu D. R. sa te publici negresitu suptu responsabilitatea suptuscisutai.

Unu Pecicanu.

MAI NOU. Hagi Ali Pasia si colonelulu Iskender Bei, se luptara cu rusii asupra inaltimei Cernei in Dobrogea. ei fura carii au batutu pe cazacii de Don si pe voluntarii grecesci de iau imbrancitu asupra Isaccei, dupa care gona rusii trecura apoiu Dunavea si rupsera podulu. — Dela Mosulu din 25. Opt. patruose o depesita a Masirului de Van, care anuncia, ca turcii au reportatu o victoria stralucita asupra rusiloru, ce se aflau in orasiulu Gumri, si pe carii imprestiindui le luara corturi, bagagia, si trei dieci de tunuri doborandale si unu generalu si impresurandu forteretia. —

— „O. D. P.“ scrie ca Principele Moldaviei inaintea pornirei sale din Viena ar' fi apromis, ca va lucra ca dela Iasii sa se impreune o cale de fera cu Austria. —

атързвате але възтліеі зпеле дзпъ алтеле. Че съ факъ дпсъ пъпъ атърчи пвълкълъ первъдторъ? Съши възъ де алте треі ші съ маі чітескъ дпн челе трежъте прежкът факъ ші зърпаліштіі, пентржъ дптръ адевръ о снгъръ възтліъ маі маре наште атътеа дптъшплърі, дппрецйзъррі, detaйрї, дпкътъ де ші афлътъ пзтаі о зечвїелъ дпнтржиселе, тотъш атътеа дпкъ ажъгъ не се птъжні дпайте.

Дп зпълъ дпн Нріі трежъді обсервасертъ, къ комъданціі врѣштані дп Крїмъ де о парте ші де алта се портъ кавалересте ші дпші апъръ възлетпеле лоръ де пеадевъррї маі пълтъ де кълъ одпнїоръ. Пъпъ зпъ алтъ съ чїгїмъ ші възлетпелъ прпнчїпелъі Менчікофф дела 25. Окт., де кълдъ къ възтліа лї Лпранді дела Балаклава.

Дп зїоа де астзї лъкръріле пѳстре ловїторе се дпченъръ асъпра дшманїлоръ ші фъсеръ дпкъпъпате къ ресълтатъ. Цепералъ Лпранді фъсесе дпсърчїнатъ ка къ дївїсізнеа дпкрежътъ команделї лї съ ловескъ лагърълъ челъ дптърїтъ маі ла о парте а врѣштанїлї дп држтлъ дела Севастополе спре Балаклава. Ачестъ дптрепїндере о есектъ елъ астзї дїмїнедъ дптрълъ кпнъ стрълъчїтъ. Акътъ се афлъ дп шъпіле пѳстре патръ редътърї, дптръ каре се лзаръ 11 тзърї. Редътлъ челъ маі маре алъ дшманїлї дпкъ лъвъ реїментълъ де Азоф къ асалтъ ші къ пълтъ бравъръ съвъ команда персоналъ а генералълї де бригадъ Сетїакїн, кълъ ші а колонелълї де реїментъ Крїзденер, каре дп ловїреа ачестъ дпші фъкъ режъте. Дп контра деташемжнтълї пѳстръ оперъ ші артїлерїа енглзъ, каре съптъ команда Лордълї Кардїган се дпїентъ къ їздѳелъ естраордїнарї асъпра бригаделї де хсарї дпн дївїсізнеа 6-а, чї дѳвъ деспърдемїнте але реїментълї лпанїлоръ де ресервъ ші фокълъ дпкръчїтъ де картаче дела тзърїле дївїсізні 12 шї 16 де педестрїме, прежкът шї алъ възпторїлоръ дела 1 бригадъ, о лзаръ дп фланкъ ші дп фъкъ стрїкълъчї дпсемпѳторе.

Бригада дптълї дпн дївїсізнеа 16 съвъ команда персоналъ а генералълї Іавокрїдкі фъ пїнтатъ, пентржъка съ дпмедече пе дшманъ де а дпколпцїзра деташемжнтълъ генералълї Лпранді. — Тотъдеодатъ кълдъ къ атакълъ кълърїмеї енглезе асъпра хсарїлоръ поштрї ачееаш се дпїентъ ші престе батерїа а треїа чѳа греа дела Донъ шї дп тїеї дп възкїді пе къдїва тзърї. Паремїсе къ пердереа педестрїмеї пѳстре дп ловїреа ачестъ пз трече песте треї сзте іпші торді шї ръпїді. Пердереа де кълърїме шї артїлерїа дпкъ нїчї пе де парте п'амъ потът'о афла. Комъдантълъ реїментълъ хсарїлоръ пзмітъ Прїндъ Нікълъа Максимїановїч, генералълї Каледкї фъ ръпїтъ ла зрекїе шї ла тълъ прїп тълътърї де савїе. — Есте аневоїе а аръта акъратъ пердереа дшманълї. Се креде дпсъ, къткъ кълърїмеа енглезъ а пердътъ ка врео чїпчї сзте іпші. Ної маі лзарътъ прїпші врео 60 енглзї, дптре карїі зпъ офїцеръ де штабъ шї 2 офїцерї. Дпн челе 4 редътърї лзате дела дшманї (дела тзрчї) дѳвъ се воръ држта дп пѳптеа ачестъ, еаръ алте дѳвъ се воръ дптърї шї маі пълтъ, пентржъка съ цїнетъ ачестъ пзсечїзне, дпн каре пзтемъ опера кътръ сатълъ Kadїкої, пе ла каре држе калеа дела лагърълъ дшманїлоръ кътръ Балаклава.

Астзї (дп 25. Окт.) артїлерїа четъдії Севастополе дптръ нїмікъ пз о'а портатъ маі прежосъ декътъ батерїле дппреасърторїлоръ; чї прїп пзтереа бомбелоръ шї а ракетелоръ лоръ дп свзървїлъ артїлерїеї аф арсѳ врео 40 късѳоре.

Ачестъ рапортъ фъкътъ пѳеасъпра дпкъ ва адъче ла Маїост. Та дпперътескъ генералъ-адїтантълъ меъ къпїтанълъ де корветъ варонълъ Віллебрандт, кареле стете лъгъ генералълї Лпранді. Дпкеїндъ, амъ опѳре де а фаче къпоскътъ Маїестъдії Тале дпп. къ еф дпші лзавї воїв де а пълъдїтї дп пзтеле Востръ тзъроръ ачелоръ тръпе, каре дп зїоа ачестъ се пзртаръ пе кътпелъ ресвоїзлї къ бравъръ.

Менчікофф.

Атъта есте рапортълъ прїнчїпелъї Менчікофф дпн 25. Октов. Дѳкъ афера дпн ачѳеа зї а фостъ пзтаї атъта, апѳї нїчї де кълъ п'а фостъ ашеа спърїосъ, прежкът о ръпортасертъ кїаръ шї енглзїї. —

— Пвълкълї еар' пълъчеа преамълътъ, дѳкъ асеменеа ръпортърї офїціале каре дп зїоа дпн тълъ нїчї де кълъ пз се потъ фаче акъратъ, с'ар дпдепїні маї тзрзїѳ тотъ дпн кондеїз офїціалъ. Ар' фї фостъ еаръш вїне, дѳкъ прїнчїпеле Менчікофф ар' фї пвълкятъ чѳеа дпкъ шї дпн 26. Октов., адїкъ дпн зрѳтѳореа зї, кълдъ саръш се дптъшплъ о ловїре де шї парціалъ, дпсъ фѳрте крѳптъ. — Се къвїне адїкъ а шті, къ сконълъ генералълї Лпранді къ атакълъ съв дпн 25. а фостъ де а спарѳе лїпїа аїадїлоръ дпнтре Севастополе шї Балаклава, але тълїа држтлъ дела

маре шї апѳї аї лза дптре дозъ фокърї кътпїте. Децї Лпранді пентржъка съ дпшеле пе дшманї дпші лъвъ држтлъ прїнтре пшпді шї ръпастїї, дпкътъ нїчї тзърї марї пз а пзтътъ држе къ сїне шї ашеа ешї ла шесѳ фъръ весте шї дпшелъ вїпшоръ пе тзрчїї дела челе патръ редътърї. —

— А дѳа зї саръш фѳ възтліе къ чѳеї дпн четате, карїї воїсеръ съ ажъте пе Лпранді шї къ елъ дппрежпъ съ іа пе аїадїї дпнтре дѳвъ фокърї, чї фъсеръ ръспїпшї къ пердере де о мїне торді шї ръпїді. — Нзтаї дзпъ че ршїї възъръ къ къ оштрїї маї пзїне (25 — 30 мїї), пз потъ фаче нїмікъ, прегътїръ зїоа чѳеа крѳптъ дпн 5. Ноетъбре. —

— Іашїї, 25. Октов. в. Дп зрмареа зпелї комънкації а Есел. Сале Дервїш Паша, комїсаръ Д. дп Прїнчїпате, адресатъ консіліялї адїнїстратївъ, атїпгѳторе де кърънда са сосїре ла Іашїї, о пзмерѳсъ депзтадіе, комъкъс дпн чѳеї дптъї дїгнїтарї шї боерї аї церей, с'аф дрсѳ ла Фокшанї, спре а комплїмента пе Есел. Са, кареле астзї се аштѳптъ аїче. Марї прегътїрї с'аф фъкътъ пентржъка са прїїміре. Нз вомъ лїпсї а да дп къръндъ дѳекрїереа ачестей солїпїтїді.

Консіліялъ адїнїстратївъ, дпкъноштїпдгѳтъ де кърънда сосїре дп Молдавіа а Еселенц. Сале Фелдмаршалъ-Лаїтенантълї конте Коронїні, командантълъ тръпелоръ І-ле алъ Австрїеї дп Прїнчїпате, аф депзтатъ пе зпълъ дпнтре мембрії сеї, Дн. Вісїсар Т. N. Балш, шефълъ провїсорпїкъ алъ мїліціеї, шї DD. Логоф. К. Стърдза шї Ворп. А. Стърза, карїї аф автъ опорълъ де а комплїмента пе Есел. Са ла Бърладъ. Есел. Са аф сосїтъ дп Іашїї дп сѳра де 23. О компанїе де гренадїрї а реїментълї де Варшавїа шї о компанїе дпн мїліціа молдовапъ, се афлаф ашезате дпнїптеа палатълї Дн. Логоф. Дїміт. Каптакъзїпъ, знде аф трасѳ Есел. Са, карїле, дрпъ чѳе аф їнсפקтатъ тръпеле шї аф прїїмітъ рапортърїле, с'аф прїїмітъ дп апартamente де DD. мїністрїї. Есел. конт. Паар Дн. бар. Теста, прежкът шї де Ем. Са епїскопълъ катоїкъ де Стефанѳ. Ес. Са аф фъкътъ а доза зї вїсїтеле Сале, челоръ дптъї дїгнїтарї аї церей.

— Дп ачѳеашї пѳпте, аф сосїтъ дела Бъкрештї Есел. Са Дн. варонъ Бах.

— D. Самсѳ Гарднер, консълъ а M. C. Брїтане, аф сосїтъ дп Іашїї ла 22. Окт. (2. Ноетъбре). Г. М.

Cronica straina.

Дпн Франца пе адъче „Монїторълъ“ маї пълте штрї де патръ десълъчїторе. Маї дръпзїї камъ пѳла 24. Окт. се дпторсе атъбасадорълъ стателоръ зпїте амерїкане дпн Лондонъ шї дѳде а трече прїп Франца, знде маї петрекъ елъ шї маї пїпте маї вжртѳсѳ дп Франца мерїдїоналъ. Ажъгъндъ дп Калѳе комїсізнеа полїціанъ дпкъ опрї а пълшї маї пїпте де че ар' дпштїпдгѳа деспре ачѳста пе мїнїстрълъ де їнтерне, знде съ шї фъкъ Пашїї черъді де прежъчънеа леїлоръ. D. Сълѳе дпсъ кътръпїтъ се реїнѳорсе ла Лондонъ, шї дѳде окасїзне ла рекїлтъчънї, че ле фъкъ пентржъка елъ консълатълъ амерїканъ дп Парїсѳ. — Дп зрптъ декїаръ Монїторълъ къ сѳара ачѳста, че ажънсесе а фїоїентъ де атенцїзне, с'а комъкъсѳ аша: Леѳеа е дп Франца ка деспре персѳпеле стрѳїле дпсемпате съ се факъ прештїпдгѳаре ла мїп. де їнтерне шї де сзптъ пзтереа ордїпъчънеї ачештїа нїчї D. Сълѳе пз пѳте фї лзатъ афаръ; къ ачѳста съ шї комъкъсе дїферїпдгѳа шї Сълѳе с'а реїнѳорсѳ дп Франца. — Алта е штрїеа деспре велїреа лї Д. Палмерстон дп Франца, дорїпдгѳа лї Наполеѳн, каре вреа съ се дпцелѳгъ къ држсълъ маї деапрѳне деспре месърїле ресвѳелїче шї деспре пашїї карїї ар' фї съ се факъ фаѳъ къ цертанїї карїї отѳоръ тїпшълъ дп пасївїтате. — Маї дошпнъ шї о їндїгъчъне дп Франца асъпра челоръ чѳе аф аменатъ еспедїцізнеа дп Крїмъ пълъ дп тїпшълъ челъ маї їнїмікъ пентржъка кампанїе. —

„Монїторълъ“ пвълкъ акътъ мерѳ рапортѳе дела команданції дпн Крїмъ, каре съ потрївѳескъ де мїпзне къ тѳте чѳе пвълкѳате пълъ акътъ шї прїп каналълъ пѳстръ; маї ескъзъ шї дптързїереа оперъчънїлоръ дпн Крїмъ дпн пзпкътлъ пеасзїтеї грѳетъді, къ каре аф а се лъпта аїадїї ла Севастополе, фїїндъ сїліці а спарѳе стълчї престе стълчї ла дпнїптарѳеа оперъчънїлоръ, шї де алтъ парте авъндъ а дпфрѳпта атъта пзтере де ршїї пе кътъ аф шї аїадїї. —

Новїсімъ. Пе кълдъ аїпнатъ злїтеле шїре пе сосїштрїеа, къ дп 28. Окт. сосї Домпълъ Молдавіеї ГІКА дп капїталъ шї фѳ прїмітъ къ маре епъсїасътъ. Сѳра фѳ полїтїа їлзтїпатъ. Маї пе ларгъ де алтъ датъ.